

Geliefde broeders en zusters,

**BOODSCHAP VAN DE HEILIGE VADER
VOOR DE VEERTIGDAGENTIJD 2019**

*“De schepping verlangt vurig
naar de openbaring van Gods kinderen” (Rom. 8, 19)*

Ieder jaar “gunt onze Moeder de Kerk“ haar gelovigen de vreugde met een zuiver hart naar het Paasfeest toe te gaan” (prefatie I voor de Veertigdagentijd), opdat zij uit de mysteries van de verlossing de volheid van het nieuwe leven in Christus putten. Op deze wijze kunnen wij van Pasen naar Pasen gaan, naar de voltooiing van het heil dat wij reeds hebben ontvangen dankzij het Paasmysterie van Christus: “in deze hoop zijn wij gered” (Rom. 8, 24). Dit heilsmysterie, dat reeds in ons werkzaam is gedurende het aardse leven, is een dynamisch proces dat ook de geschiedenis en heel de schepping insluit. De heilige Paulus zegt zelfs: “De schepping verlangt vurig naar de openbaring van Gods kinderen” (Rom. 8, 19). In dit perspectief zou ik enkele uitgangspunten willen aanreiken voor een reflectie die onze weg van bekering in de komende Veertigdagentijd begeleidt.

1. De verlossing van de schepping

De viering van het Paastriduum van het lijden, de dood en de verrijzenis van Christus, het hoogtepunt van het liturgisch jaar, roept ons telkens op om een weg van voorbereiding te beleven, in het bewustzijn dat ons gelijkvormig worden aan Christus (vgl. Rom. 8, 29) een gave van onschatbare waarde is van Gods barmhartigheid.

Als de mens leeft als kind van God, als hij leeft als een verlost persoon die zich laat leiden door de Heilige Geest (vgl. Rom. 8, 14) en de wet van God weet te erkennen en in praktijk te brengen, te beginnen bij de wet die staat geschreven in zijn hart en in de natuur, dan *bewijst* hij ook de *schepping een weldaad door aan de verlossing ervan mee te werken*. Daarom verlangt de schepping - zoals de heilige Paulus zegt - er vurig naar dat de kinderen van God zich doen kennen, dat wil zeggen dat zij die de genade van het Paasmysterie van Christus genieten, ten volle de vruchten ervan ervaren, bestemd als zij zijn om de volle rijpheid te bereiken in de verlossing van het menselijk lichaam zelf. Wanneer de liefde van Christus het leven van de heiligen - geest, ziel en lichaam verandert -, brengen zij God lof en betrekken zij met gebed, contemplatie en kunst hierbij ook de schepselen, zoals het “Zonnelied” van de heilige Franciscus van Assisi op wonderbaarlijke wijze laat zien (vgl. encycl. *Laudato si'*, 87). Maar in deze wereld wordt de door de verlossing geschapen harmonie nog steeds en altijd bedreigd door de negatieve kracht van zonde en dood.

2. De destructieve kracht van de zonde

Immers, wanneer wij niet als kinderen van God leven, vertonen wij een destructief gedrag jegens de naaste en de schepping - maar ook jegens onszelf -, omdat wij min of meer bewust denken daarvan naar believen gebruik te kunnen maken. Onmatigheid krijgt dan de overhand en leidt tot een stijl van leven waarbij grenzen worden overtreden waarvan onze menselijke staat en de natuur ons vragen die te respecteren, door de ongecontroleerde verlangens te volgen die in het boek Wijsheid worden toegeschreven aan de goddelozen, ofwel aan degenen die niet God als referentiepunt van hun handelen hebben en die geen hoop hebben voor de toekomst (vgl. 2, 1-11). Als wij niet voortdurend op Pasen, op de horizon van de verlossing gericht zijn, is het duidelijk dat de logica van het *alles en onmiddellijk*, van het *steeds meer hebben* zich uiteindelijk doet gelden.

De oorzaak van ieder kwaad is, zoals wij weten, de zonde, die vanaf het verschijnen ervan te midden van de mensen de gemeenschap heeft verbroken met God, de ander en de schepping, waarmee wij vooral door ons lichaam zijn verbonden. Toen de gemeenschap met God werd verbroken, werd ook de harmonieuze relatie van de mensen met de omgeving waarin zij geroepen zijn te leven, aangetast, zodat de tuin veranderde in een woestijn (vgl. Gen. 3, 17-18). Het betreft de zonde die de mens ertoe brengt zich te beschouwen als god van de schepping, zich de absolute heer ervan te voelen en haar niet te gebruiken voor het door de Schepper gewilde doel, maar voor eigen belang ten koste van de schepselen en de ander.

Wanneer de wet van God, de wet van de liefde wordt opgegeven, doet zich uiteindelijk de wet van de sterkste ten opzichte van de zwakste gelden. De zonde, die in het hart van de mens woont (vgl. Mar. 7, 20-23) - en zich manifesteert als hebzucht, begeerte naar onmatige welvaart, desinteresse voor het welzijn van de ander en vaak ook voor het welzijn van zichzelf - leidt tot het uitbuiten van schepping, mensen en milieu overeenkomstig de onverzadigbare begeerte die ieder verlangen beschouwt als een recht en die uiteindelijk degene die erdoor wordt beheerst, vernietigt.

3. De genezende kracht van berouw en vergeving

Daarom heeft de schepping er dringend behoefte aan dat de kinderen van God, zij die een "nieuwe schepping" zijn geworden, zich doen kennen: "Wie in Christus is, is een nieuwe schepping; het oude is voorbij, het nieuwe is al gekomen": (2 Kor. 5, 17). Immers, wanneer zij zich doen kennen, *kan ook de schepping "Pasen vieren"*: zich openen voor een nieuwe hemel en een nieuwe aarde (vgl. Apok. 21, 1). En de weg naar Pasen roept ons nu juist op om onze blik en ons hart als christenen door berouw, bekering en vergeving te vernieuwen om heel de rijkdom van de genade van het Paasmysterie te kunnen beleven.

Dit "ongeduld", deze verwachting van de schepping zal haar vervulling vinden, wanneer de kinderen van God zich doen kennen, dat wil zeggen wanneer de christenen en alle mensen aan de "pijn" van de bekering zullen deelnemen. Heel de schepping is geroepen samen met ons te treden "uit de slavernij der vergankelijkheid en te delen in de glorie van de kinderen Gods" (Rom. 8, 21). De Veertigdagentijd is het sacramentele teken van deze bekering. Deze tijd roept

christenen op om intenser en concreter het Paasmysterie in hun persoonlijk, familiair en maatschappelijk leven te belichamen, in het bijzonder door vasten, gebed en het geven van aalmoezen.

Vasten, dat wil zeggen onze houding jegens de ander en de schepping veranderen: van de verleiding alles “te verslinden” om onze gulzigheid te verzadigen tot het vermogen om te lijden uit liefde. Liefde, die de leegte van ons hart kan vullen. *Bidden* om af te kunnen zien van het verafgoden en de zelfgenoegzaamheid van ons ik en bekennen dat wij de Heer en zijn barmhartigheid nodig hebben. *Aalmoezen geven* om te treden uit de dwaasheid voor onszelf te leven en alles te vergaren, in de illusie dat wij ons van een toekomst verzekeren die ons niet toebehoort, en door het geven de vreugde van het plan dat God in de schepping en ons heeft gelegd terug te vinden, het plan van God om onze broeders en zusters en de hele wereld lief te hebben en in deze liefde het ware geluk te vinden.

Geliefde broeders en zusters, de “Veertigdagentijd” van de Zoon van God is er een geweest van het binnengaan in de *woestijn* van de schepping om deze weer de *tuin* te laten worden van de gemeenschap met God die er vóór de erfzonde was (vgl. Mar. 1, 12-13; Jes. 51, 3). Laat onze Veertigdagentijd er een zijn van het opnieuw afleggen van die weg om de hoop van Christus ook aan de schepping te brengen die “verlost zal worden uit de slavernij der vergankelijkheid en zal delen in de glorie van de kinderen Gods” (Rom. 8, 21). Laten wij deze gunstige tijd niet vruchteloos voorbij gaan! Vragen wij God om ons te helpen een weg van ware bekering op gang te brengen. Laten wij het egoïsme, de op onszelf gevestigde blik opgeven en ons richten op het Pasen van Jezus; laten wij de naasten worden van de broeders en zusters in moeilijkheden door met hen onze geestelijke en materiële goederen te delen. Zo zullen wij door de overwinning van Christus over zonde en dood in ons leven te verwelkomen ook zijn veranderende kracht over de schepping aantrekken.

Uit het Vaticaan, 4 oktober 2018
Feest van de heilige Franciscus van Assisi

Vertaling: drs. H.M.G. Kretzers
Copyright: Liberia Editrice Vaticana/SRKK